

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

Навчально-науковий інститут економіки і менеджменту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ

вид дисципліни, шифр за ОП	<i>обов'язкова, ОК 8</i>
семестр	<i>перший</i>
кількість кредитів ЄКТС	<i>4 кредити ЄКТС, 120 годин</i>
форма підсумкового контролю	<i>диф. залік</i>
мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>
кафедра	<i>підприємництва та бізнес-адміністрування</i>
для здобувачів вищої освіти:	
рівень вищої освіти	<i>другий (магістерський)</i>
галузь знань	<i>07 Управління та адміністрування</i>
спеціальність	<i>076 Підприємництво та торгівля</i>
освітня програма	<i>Підприємництво, торгівля та біржова діяльність</i>
форма навчання	<i>денна</i>

2024–2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Розробники:

Ольга РУДАЧЕНКО, д-р екон. наук, доцент, доцент кафедри ПтаБА

Робочу програму схвалено **на засіданні** кафедри підприємництва та бізнес-адміністрування

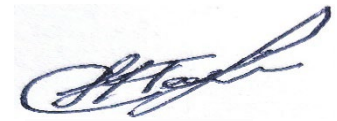
Протокол від «31» серпня 2024 року № 3

Робоча програма навчальної дисципліни відповідає освітній програмі: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Гарант освітньої програми:

Сергій ГАЙДЕНКО, к.е.н., доц., доцент кафедри

підприємництва та бізнес-адміністрування

Заступник директора/декана:

Ірина ПИСАРЕВА, к.е.н., доц., доцент,

1. Мета дисципліни

Засвоєння теоретичних знань та набуття практичних навичок з питань специфіки бізнес-планування в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності в умовах функціонування сучасних ринкових відносин, враховуючи європейські стандарти.

2. Міждисциплінарні зв'язки

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на базові знання зі Стратегії підприємницької діяльності, Фінансовий ринок та біржову діяльність, Адміністрування податків у бізнес-структурах.

3. Результати навчання

Програмний результат навчання	Методи навчання	Форми оцінювання	Результати навчання за дисципліною
ПРН 3. Розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети.	Словесні, наочні практичні (пояснювальні ілюстративні); аудиторні та дистанційні; самостійна робота	Усне або письмове опитування; виконання письмових завдань (практичні завдання, роботи); тестування у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE; прослуховування доповідей із самостійно вивчених тем за презентаціями, диференційований залік	РН 3.1 Здатність визначати основні поняття і види мотивації команди під час розробки бізнес-плану РН 3.2 Здатність застосовувати методи мотивації команди при бізнес-плануванні
ПРН 5. Професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та торгівлі.			РН. 5.1 Здатність реалізувати свої творчі ідеї та підходи в процесі розробки бізнес-планів, адаптуючи їх до європейських стандартів і потреб ринку. РН. 5.2 Здатність демонструвати високий рівень професійних навичок і знань у сфері бізнес-планування забезпечуючи творчий підхід до вирішення бізнес-проблем.
ПРН 6 Розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.			РН 6.1 Здатність передбачати недоліки при складанні бізнес-плану задля забезпечення його якості у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності РН 6.2 Здатність класифікувати та правильно обирати міжнародні фонди
ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері			РН 9.1 Здатність оцінювати європейські програми та гранти з розвитку та підтримки малого і середнього бізнесу в Україні задля подальшого

<p>підприємницької та торговельної діяльності.</p>			<p>стабільного функціонування діяльності власних суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності РН 9.2 Здатність аналізувати міжнародні фонди, програми та проекти, які сприяють розвитку та підтримці підприємництва</p>
<p>ПРН 10. Вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких і торговельних структур за умов невизначеності та ризиків.</p>			<p>РН 10.1 Здатність впроваджувати основні методи вирішення конфліктних ситуацій (проблемних питань) в команді при складанні бізнес-плану в діяльності підприємницьких, торговельних структур РН 10.2 Здатність впроваджувати в бізнес-план сучасні стандарти щодо оцінки ефективності проектів міжнародної технічної допомоги.</p>
<p>ПРН 12. Вміти застосовувати набуті знання для провадження підприємницької та торгової діяльності в сфері життєзабезпечення міста із врахуванням особливостей місцевого економічного розвитку, розробки стратегій та бізнес-планів суб'єктами підприємницької діяльності.</p>			<p>РН 12.1 Здатність написати бізнес-план, відповідно до європейських стандартів, в сфері життєзабезпечення міста; РН 12.2 Здатність правильно оформити бізнес-плани із врахуванням особливостей місцевого економічного розвитку та розробки стратегій</p>
<p>ПРН 15. Враховувати у професійній діяльності глобальні цілі сталого розвитку такі, як: сталий розвиток міст та спільнот; гідна праця та економічне зростання; інновації та інфраструктура; партнерство</p>			<p>РН 15.1 Здатність впроваджувати інноваційні рішення в бізнес-плани, які сприяють досягненню глобальних цілей сталого розвитку. РН 15.2 Здатність розробляти бізнес-плани за європейським стандартам сталого розвитку,</p>

заради стійкого розвитку та ін.

забезпечуючи їх відповідність вимогам сталого розвитку, інновацій та економічної стійкості.

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1 Європейські стандарти бізнес-планування

Змістовий модуль 1. Бізнес-планування в європейському вимірі економічного розвитку

Тема 1. Поняття, мета, завдання та особливості складання бізнес-плану

Тема 2. Сутність бізнес-планування на підприємстві

Тема 3. Корпоративна культура і мотивація команди.

Тема 4. Роль бізнес-планування у досягненні глобальних цілей сталого розвитку.

Змістовий модуль 2. Теоретико-методичні основи формування європейських стандартів бізнес-планування

Тема 5. Класифікація та види бізнес-планів

Тема 6. Основні розділи бізнес-плану згідно міжнародних та вітчизняних стандартів

Тема 7. Особливості розробки бізнес-плану, включаючи стандарти UNIDO – Організації об'єднаних націй з промислового розвитку

Тема 8. Типові недоліки при складанні бізнес-плану

Змістовий модуль 3. Бізнес-планування в рамках європейських програм техніко-економічної допомоги

Тема 9. Визначення і класифікація фондів міжнародної технічної допомоги та основні особливості їх пошуку

Тема 10. Аналіз міжнародних фондів, програм та проектів, які сприяють розвитку та підтримці підприємництва в різних країнах світу

Тема 11. Рекомендації та стандарти щодо оцінки ефективності проектів міжнародної технічної допомоги

5. Структура навчальної дисципліни і розподіл часу

Змістові модулі	Кількість годин				
	усього	лек.	практ.	лаб.	сам. роб.
МОДУЛЬ (семестр)	120	16	16	-	88
Змістовий модуль 1	36	6	6	-	24
Змістовий модуль 2	32	5	5	-	22
Змістовий модуль 3	37	5	5	-	27
Підсумковий семестровий контроль	15	-	-	-	15

6. Теми лекцій

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд. годин
Змістовий модуль 1		
Тема 1. Поняття, мета, завдання та особливості складання бізнес-плану	Огляд особливостей бізнес-плану. Визначення бізнес-плану вітчизняними вченими. Функції бізнес-плану.	1
Тема 2. Сутність бізнес-планування на підприємстві	Основні підходи до розробки бізнес-плану. Особливості при розробці бізнес-планів для різних організацій	2
Тема 3. Корпоративна культура і мотивація команди	Поняття і види мотивації. Моделі та теорії мотивації.	2
Тема 4. Роль бізнес-планування у досягненні глобальних цілей сталого розвитку.	Поняття глобальні цілі. Принципи досягнення цілей сталого розвитку	1
Змістовий модуль 2		
Тема 4. Класифікація та види бізнес-планів	Розподіл бізнес-планів за часом. Різновиди бізнес-планів. Основні види бізнес-планів. Розподіл за відношенням до дійсності.	1
Тема 6. Основні розділи бізнес-плану згідно міжнародних та вітчизняних стандартів	Перелік основних розділів бізнес-плану. Організаційна та фінансова структура бізнес-плану. Додатки в бізнес-плануванні.	2
Тема 7. Особливості розробки бізнес-плану, включаючи стандарти UNIDO – Організації об'єднаних націй з промислового розвитку	Міжнародний стандарт формування бізнес-плану UNIDO. Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проектів.	2
Тема 8. Типові недоліки при складанні бізнес-плану	Визначення негативних та позитивних сторін бізнес-планування. Перелік основних помилок. Типові недоліки, які можуть виникнути при складанні бізнес-плану.	1
Змістовий модуль 3		
Тема 9. Визначення і класифікація фондів міжнародної технічної допомоги та основні особливості їх пошуку	Визначення термінології «фонд». Міжнародні фонди для залучення іноземних інвестицій. Класифікація фондів за основними ознаками.	2
Тема 10. Аналіз міжнародних фондів, програм та проектів, які сприяють розвитку та підтримці підприємництва в різних країнах світу	Перелік основних міжнародних програм. Підтримка підприємницьких задумів міжнародними програмами. Агентство США з міжнародного розвитку. Муніципальні партнери з економічного розвитку	2

Тема 11. Рекомендації та стандарти щодо оцінки ефективності міжнародної технічної допомоги	Оцінка інвестиційних витрат. Реалізація проектів. Поточні витрати проекту. Прямі матеріальні витрати	1
--	--	----------

7. Теми практичних занять

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд. годин
Змістовий модуль 1		
Тема 1. Поняття, мета, завдання та особливості складання бізнес-плану	Ознайомлення зі структурою бізнес-плану. Визначення рівня життєздатності та стійкості підприємства.	1
Тема 2. Сутність бізнес-планування на підприємстві	Побудова та розробка бізнес-плану. Виявлення сильних та слабких сторін фірми	2
Тема 3. Корпоративна культура і мотивація команди	Ознайомлення з мотивуючими та демотивуючими чинниками. Ланцюг: потреби - мотив - стимул – мотивація.	2
Тема 4. Роль бізнес-планування у досягненні глобальних цілей сталого розвитку.		1
Змістовий модуль 2		
Тема 4. Класифікація та види бізнес-планів	Побудова та розробка бізнес-плану. Визначення основних розділів бізнес-плану.	1
Тема 5. Основні розділи бізнес-плану згідно міжнародних та вітчизняних стандартів	Побудова та розробка бізнес-плану. Проведення SWOT – аналізу.	2
Тема 6. Особливості розробки бізнес-плану, включаючи стандарти UNIDO – Організації об'єднаних націй з промислового розвитку	Побудова та розробка бізнес-плану. Огляд Європейських програм та грант з підтримки та розвитку малого і середнього бізнесу в Україні	2
Тема 7. Типові недоліки при складанні бізнес-плану	Розробка та впровадження бізнес-ідеї в життя фірми. Зниження ризиків підприємницької діяльності	1
Змістовий модуль 3		
Тема 8. Визначення і класифікація фондів міжнародної технічної допомоги та основні особливості їх пошуку	Визначення джерел фінансування обраної стратегії. Побудова та розробка бізнес-плану.	2

Тема 9. Аналіз міжнародних фондів, програм та проектів, які сприяють розвитку та підтримці підприємництва в різних країнах світу	Визначення джерел фінансування обраної стратегії. Конкретизація стратегії розвитку через систему кількісних і якісних показників. Побудова та розробка бізнес-плану.	2
Тема 10. Рекомендації та стандарти щодо оцінки ефективності проектів міжнародної технічної допомоги	Визначення джерел фінансування обраної стратегії. Зниження ризиків підприємницької діяльності	1

8. Індивідуальне завдання (ІЗ)

Не передбачено.

9. Методи контролю та порядок оцінювання результатів навчання

Методами *поточного контролю* є:

- усне або письмове опитування;
- письмовий контроль;
- перевірка завдань для самостійної роботи та етапів виконання РГР;
- тестування, MOODLE, Office 365, Teams;
- розв'язання практичних кейсів.

Методи *модульного контролю* (за змістовими модулями):

- тестування здійснюється письмово, з використанням програмного продукту MOODLE, Office 365, Teams.

Методи *підсумкового семестрового контролю*: здійснюється письмово, з використанням програмного продукту MS Teams або у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE, Office 365, Teams.

Під час освітнього процесу його учасники повинні дотримуватись вимог законодавства України, внутрішніх нормативних документів Університету та принципів і правил академічної доброчесності. (Положення про академічну доброчесність та систему запобігання академічному плагіату).

Результати навчання, здобуті у неформальній та/або інформальній освіті визнаються згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова.

Структура навчальної дисципліни і розподіл балів

Змістові модулі	Максимальна кількість балів			
	усього	практ.	лаб.	сам. роб.
МОДУЛЬ (семестр)	100			
Змістовий модуль 1	25	15	-	10
Змістовий модуль 2	25	15	-	10
Змістовий модуль 3	20	15	-	5
Підсумковий семестровий контроль	30	-	-	

Види завдань, засоби контролю і максимальна кількість балів

Змістовий модуль 1	25
Практичне завдання №1 (усне або письмове опитування та/або письмовий контроль, та/або розв'язання експериментально-дослідних задач)	5
Практичне завдання №2 (усне або письмове опитування та/або письмовий контроль, та/або розв'язання експериментально-дослідних задач)	5
Практичне завдання №3 (усне або письмове опитування та/або письмовий контроль, та/або розв'язання експериментально-дослідних задач)	5
Завдання до самостійної роботи №1	5
Тест за теоретичним матеріалом ЗМ1, MOODLE, Office 365, Teams	5
Змістовий модуль 2	25
Практичне завдання №4 (усне або письмове опитування та/або письмовий контроль, та/або розв'язання експериментально-дослідних задач)	10
Практичне завдання №5 (усне або письмове опитування та/або письмовий контроль, та/або розв'язання експериментально-дослідних задач)	5
Завдання до самостійної роботи №2	5
Тест за теоретичним матеріалом ЗМ2, MOODLE, Office 365, Teams	5
Змістовий модуль 3	20
Практичне завдання №6 (усне або письмове опитування та/або письмовий контроль, та/або розв'язання експериментально-дослідних задач)	5
Практичне завдання №7 (усне або письмове опитування та/або письмовий контроль, та/або розв'язання експериментально-дослідних задач)	5
Завдання до самостійної роботи №3	5
Тест за теоретичним матеріалом ЗМ3, MOODLE, Office 365, Teams	5
Підсумковий семестровий контроль – диф.залік	30
Тест підсумкового контролю, MOODLE, Office 365, Teams	15
Ситуаційна задача	15
ВСЬОГО ЗА МОДУЛЕМ	100

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

90-100 балів - виставляється за високий (відмінний) рівень знань (допускаються мінімальні неточності) навчального матеріалу освітнього компоненту; вміння аналізувати, використовувати набуті знання у прийнятті рішень у відповідній предметній області, застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; чітко, лаконічно, логічно, послідовно відповідати/вирішувати на поставлені запитання/завдання;

82-89 балів – виставляється за (дуже добрий) рівень знань (можлива невелика кількість неточностей) навчального матеріалу освітнього компоненту вище від середнього рівня; аргументовані відповіді/рішення на поставлені запитання/завдання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;

74-81 бал – виставляється за загалом правильне (добре) розуміння навчального матеріалу освітнього компоненту; відповідати/вирішувати на поставлені запитання/завдання та застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач з певними (несуттєвими) недоліками;

64-73 бали - виставляється за посередні знання навчального матеріалу освітнього компоненту, мало аргументовані відповіді, наявність помилок у 32 вирішенні завдань, слабе застосування теоретичних положень під час розв'язання практичних задач;

60-63 бали - виставляється за слабкі знання навчального матеріалу освітнього компоненту, неточні або мало аргументовані відповіді з порушенням послідовності викладення, наявність значних помилок у

вирішенні завдань, слабе застосування теоретичних положень під час розв'язання практичних задач;

35-59 балів - виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу освітнього компоненту, суттєві помилки у відповідях/завданнях, невміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;

0-34 бали - виставляється за незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу освітнього компоненту, нездатність відповідати/вирішувати на поставлені запитання/завдання, невміння елементарно орієнтуватися під час розв'язання практичних задач

Шкала оцінювання

100-бальна шкала	Рівень компетентності	Чотирибальна/двобальна шкала	
		екзамен	залік
90-100	високий	відмінно	зараховано
82-89	достатній	добре	
74-81			
64-73	середній	задовільно	
60-63			
35-59	низький	незадовільно	не зараховано

10. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення

Методичне забезпечення

ID дистанційного курсу дисципліни у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE ХНУМГ ім. О.М. Бекетова

<https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=1850>

Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. Європейські стандарти бізнес-планування : навч. посібник / О. В. Димченко, О. О. Рудаченко, В. М. Прасол, О. Д. Панова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 143 с.

2. Розділ 5. Європейські стандарти бізнес-планування. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. О. В. Димченко; [О. В. Димченко, О. Д. Панова, В. В. Коненко та ін.]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. – 432 с., С.133-148.

3. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг.ред. д.е.н., проф.. І.М. Сотник, д.е.н., проф. Л.М. Таранюка. Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.

4. Кушнір Р. Б-бізнес. Покрокова інструкція створення системного, ефективного і прописаного бізнесу в Україні. Коло. 2019. 432 с.

5. Бізнес-планування : навч. посіб. / Македон В.В. Центр учбової літератури, 2020. 236 с.

6. Rhonda Abrams. SucceSSful BuSineSS Plan secrets & strategies. PlanningShop Palo Alto, California. 2019. 444 p.

Інформаційні ресурси

7. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім О.М. Бекетова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>

8. Цілі сталого розвитку. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://globalcompact.org.ua/tsili-stijjogo-rozvytku/>

9. Стандарти UNIDO для бізнес-плану [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://necgroup.com.ua/en/business-planning/chains-and-standards-of-business-plan>

10. Doing Business-2020. Завдяки чому Україна піднялася в рейтингу на 64 сходинку. Економічна правда. [Електронний ресурс]. Режим доступу:<https://cutt.ly/fgMtEo0>

11. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського: [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http:// www.nbuv.gov.ua/](http://www.nbuv.gov.ua/)

Обладнання, устаткування, програмні продукти

Платформа дистанційного навчання Moodle, Office 365, Teams.